

[Baunsgaard.]

tage de udtalelser, som husmændenes formand har fremsat, til indtægt.

Hvad ville der ske, hvis man fulgte venstre og det konservative folkeparti? Der ville ske det, at de mere lokalt betonedede opgaver, der blev tilbage for amtsrådene at betale — altså opgaver, som skulle betales direkte af de i amtet boende — udelukkende ville blive betalt gennem den personlige indkomst. Ja men det er herom, uenigheden mellem os opstår. I denne forbindelse må jeg sige til det ærede medlem hr. Sønderup, som sagde, at hvis vi udskriver på det nuværende ligningsforhold i sognekommunerne, vil alting være uændret og ingenting ske, at det er jo ikke rigtigt. Amtsskatterne hviler 100 pct. på fast ejendom; i kommunerne er der et vist ligningsforhold, varierende efter kommunens struktur, men det er dog kun en del af kommuneskatten, der hviler på fast ejendom.

Her tror jeg igen det bliver nødvendigt at nævne et par små eksempler. Det kan jo ikke være meningen med omlægningen af amtsskatterne, at den væsentlige del af lettelsen skal komme de største jordbesiddere til gode, medens den forøgelse af den direkte beskatning, der skal finde sted, væsentligst skal bæres af andre. Når jeg nævnte, at en forudsætning for, at jeg ville være med til en ændring efter de linjer, jeg skitserede, måtte være, at amtsrådenes ret til diktatorisk at ændre de enkelte kommuners ligningsforhold blev afskaffet, så er det begrundet i de politiske afgørelser, der har fundet sted gentagne gange. Sidste gang man foretog en sådan ændring, betød det i en fynsk kommune, hvor mindretallet i sognerådet, venstre og konservative, havde klaget over flertallets fastsættelse af ligningsforholdet, at man littede skatten for et i denne kommune liggende stort gods med 8 000 kr., og man littede skatten for to større gårde med andre 5 000 kr. Hvad var der da sket af udvikling i denne kommune? Jo, der var siden sidst blevet bygget 5 arbejderhuse. Et gods har jo en tilbøjelighed til at møde op med en indtægt, som er meget let at overskue i et enkelt tal, men, spørger jeg, hvem andre skal da betale den lettelse end de øvrige skatteydere? Er det rimeligt, når godset lægger beslag på mere end halvdelen af sognets jord?

Lad mig nævne et andet eksempel: i en anden fynsk kommune ligger der to store godser, men ingen af godsejerne bor i kommunen, og hvordan det ellers kan gå til, bor den ene forpagter også uden for kommunen. Disse to store godser fik skattelettelse på 16 000 kr. Hvis man nu fulgte venstres og de konservatives forslag også ud over amtsskatternes område og sagde, at der skulle lignedes på den personlige indkomst, hvem skulle så betale lettelsen for disse to store godsejere, der jo ikke bor i kommunen? Vel ingen andre end de øvrige i kommunen boende skatteydere? Det er da ikke meningen, det kan ikke være meningen med snakken om at ændre det amtskommunale beskatningssystem.

Jeg er glad for, at det ærede medlem hr. H. C. Toft understregede, at jeg havde gjort mig til talsmand for, at hele folkepensionsudgiften skulle overføres til staten. Jeg ville egentlig ønske, at venstre og de konservative gik ind på denne tankegang, for så ville vi nemlig få mere fornuft ind i debatten om skatterne i almindelighed. Venstre og de konservative har med deres såkaldte VK-program lovet skatteyderne en lettelse på 800 mill. kr.; jeg tror, at den debat, vi har ført i dag, har åbnet øjnene hos adskillige for, at det er mere nødvendigt, at vi først bliver enige om, ad hvilke veje lettelsen skal foretages, end at vi bliver enige om, hvad beløbet skal være. Hvis det sker, tror jeg også, at der er adskillige i sognekommunerne, der får øjnene op for, at der nok er noget af det, vi i dag har beskæftiget os med, som man måske risikerer at slå i stykker med det andet program. Og lad os så holde fast ved, at ændringen i den amtskommunale beskatning ikke blot skal være en overvæltning fra den ene brugsstørrelse til den anden, fra den ene generation til den anden; det skal være en rationel, i pagt med tiden værende ændring. Det er det, det drejer sig om, og det er det, jeg har tilsagt det radikale venstres støtte til.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (*Sønderup*): Det ærede medlem hr. Baunsgaard kører, sådan som det så ofte er tilfældet, når man kommer i diskussion med mere